

Man gik derpaa til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Forandring i Lov Nr. 88 af 8. Maj 1894 om Anlæg og Drift af private Jernbaner (Rødkærsbro—Kellerup-Jernbanen).

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 3717 ff.)

Sagen sattes under Forhandling.

Tolderlund: Det foreliggende Forslag var til Behandling her i Tinget forrige Aar og blev derefter henvist til Behandling i et Udvalg. Dette Udvalg afgav Betænkning den 17. Maj; da Rigsdagen imidlertid sluttedes samtidig, kom Forslaget ikke til 2den Behandling. Udvalget delte sig i et Flertal og to Mindretal. Flertallet, hvortil jeg hørte, fraraadede at vedtage det foreliggende Forslag, grundet paa, at dette Flertal i Overensstemmelse med de Motiver, som ledsagede Forslaget, betragtede den ved Lov af 1894 vedtagne Jernbane fra Rødkærsbro til Silkeborg, som væsentlig havende Betydning som et Bindeled mellem den jydsk Tverrbane og Banen fra Skanderborg til Herning og Skern. Denne Betydning faldt i det væsentlige bort ved Loven af 1900, hvor der vedtoges en Bane fra Viborg til Herning og en anden fra Langaa til Silkeborg. Man maatte derfor egentlig betragte denne Bane som bortfalden, skønt Loven om den endnu staar i Kraft til 1904; men da den ikke vil kunne faa den Betydning, som oprindeligt var tilsigtet med den, gik man ud fra, at der her egentlig var Spørgsmaal om en helt ny privat Lokalbane. Under Forhandlingerne fremkom der fra Silkeborg Byraad en Henvendelse til Udvalget, hvori der blev klaget over, at man ved Vedtagelsen af denne Bane fra Rødkærsbro til Kellerup vilde gaa Silkeborgs Interesser meget nær. Der anførtes bl. a., at man herved tabte Chansen for Anlægget af en Bane fra Rødkærsbro til Silkeborg, noget, som neppe vil faa nogen praktisk Betydning, da der ikke er nogen Sandsynlighed for, at de fornødne Midler til Anlægget af en saadan Bane ville kunne rejses. Derimod kan der neppe være Tvivl om Rigtigheden af, at Silkeborg By absolut vil lide ved Anlæg af en Bane fra Rødkærsbro til Kellerup med Kellerup som Endepunkt, idet Kellerup da ganske sikkert vilde blive en ret farlig Konkurrent til Silkeborg. Anlægget af denne Bane vilde for øvrigt

ogsaa være i Strid med det, som var den jydsk Jernbanekommissions Opgave, ved de Forslag, som den fremkom med, nemlig at sørge for, at ingen Bys Opland blev berørt paa nogen følelig Maade ved Anlæg af ny Baner. Efter at Udvalget var færdigt med sit Arbejde, fremkom der en Henvendelse fra Silkeborg og Lysgaard og Hids Herreds Landboforening, som gik i modsat Retning; idet man henvendte sig til Udvalget om at faa det foreliggende Forslag vedtaget. Man fremkom ikke med nogen særlig Begrundelse, og Henvendelsen fik heller ikke nogen Indflydelse paa Flertallets Stilling, idet man ved at undersøge Sagen kom til den Erkendelse, at Medlemmerne af vedkommende Landboforening vilde være overmaade godt betjente ved de Anlæg, der bleve vedtagne ved Loven af 1900; saa at man paa ingen Maade kunde sigé, at der vilde komme et jernbanetomt Rum; tværtimod ville de blive omgivne af 4 Baner med en ringe Afstand, kun 3—4 Mil mellem Banerne, saa at de mindst heldigt stillede neppe ville faa over 1½ til 2 Mil til Bane.

Det forekommer mig, at det havde været baade ønskeligt og ret naturligt, naar man opfordrer Staten til at yde Halvdelen til denne lille Bane, som vil koste omtrent 250,000 Kr., at man, forinden der blev forelagt et Lovforslag, havde skaffet sig Udsigt til, at der fra anden Side kunde rejses de fornødne Midler. Imidlertid er det oplyst, at dér ad privat Vej i Kommunerne endnu kun er rejst omtrent $\frac{1}{4}$, og det endda paa nærmere Betingelser, men der haabes jo paa, at Viborg Amsraad vil tilskyde Resten. Om det vil ske, har jeg ikke nogen Mening om, men fra enkelte Sider udtales det, at det er meget tvivlsomt. — Naturligvis har denne lille Bane en særlig Betydning for Kellerup, men jeg for mit Vedkommende anser det for ret betænkeligt at give Statshjælp til en saadan Jernbane, blot fordi en oplommstrende By, der kun er fjernet en god Mil fra Statsbane, ønsker det. Man maa nemlig være forbedret paa, at andre af de lignende oplommstrende Byer, som findes omkring i Landet, ogsaa med fuld Føje kunde have de samme Ønsker. Jeg anser det derfor for et ret farligt Præcedens at komme ind paa at bevilge den Slags smaa Baner, særlig for man er naaet til Aar 1904, noget, som det forekommer mig, ogsaa stadig er fremført af den højterede Minister for offentlige Arbejder, at indtil da maa man slaa